

Una sola voluntat

“Una sola voluntat” és l’expressió emprada per John Reed (1887-1920) en l’obra que ens ocupa per evocar l’esforç dels treballadors industrials i camperols a fi de constituir el govern provisional sorgit de l’hegemonia bolxevic en els soviets de Petrograd i de Moscou el novembre del 1917.

Deu dies que trasbalsaren el món –com subratlla l’historiador Pelai Pagès– esdevingué arran de la publicació (1919), el treball de camp literari més significatiu que ofería al lector la informació sociopolítica essencial al voltant de la substitució del govern provisional liberal pel Consell de Comissaris del Poble, és a dir, el pas de la crisi política que emergí de la revolució política de març del 1917 al govern constituït arran de la revolució social esdevinguda vuit mesos després. Per la significació de l’obra de Reed, Lenin en feu un preàmbul laudatori.

La rumorologia pseudoperiodística –la postveritat: la mentida– i la història-ficció han inventat absurds imaginaris neoliberals sobre la significació del règim comunista rus *nascut* el 7 de novembre del 1917, conjuntura que anunciava el desplegament de la nova política leninista, en aliança amb els socialrevolucionaris des-

querres. Per contra, la quantitat de tòpics –autoritarisme, dictadura de partit, terror– s’esmicolen per complet en aquesta obra per tal com el lector té accés directe als processos que posaren fi a l’antic règim tardofeudal tsarista.

Reed hi fa parlar tots els interlocutors –conciliadors, contrarevolucionaris, revolucionaris, insurgents– a fi de bastir el mural soviètic final. D’altra banda, arran de la lectura d’aquest gran retrat ideològic-polític es palesa que el periodista comunista nord-americà no amaga, és clar, la

simpatia cap al nou règim soviètic a través de l’estratègia del Partit Bolxevic. Kérenski –president de l’antiga Duma– i els dirigents de la nova alba socialista –Trotski, Lenin–, sindicalistes, militars revolucionaris parlen en primera persona per explicar punts de vista –contradictoris o favorables a la revolució– que permeten de ponderar-ne el posicionament. Cal destacar, doncs, l’abundosa documentació original reportada per Reed –confiscada al seu retorn als Estats Units– per fer-se cabal de les anàlisis de Vladimir Lenin, segons cada conjuntura. L’autor era conscient que calia contextualitzar textos i proclames, i no pas reproduir-ne el missatge fora d’ambient.

Dic això darrer perquè el mosaic polític establert per l’autor de *Mèxic insurgent* acaba essent un text que fa les funcions d’assaig historiogràfic i, per què no dir-ho, antropològic per l’esforç de situació en el marc cultural on s’esdevenen els fets. Per aquest motiu, el llibre incorpora el capítol introductori, *Antecedents històrics*, on John Reed emmarca el cicle revolucionari rus (1905-1917), conseqüència, almenys, de la vinculació entre un tipus de mentalitat –els populistes nihilistes del *Dimonis* dostoievskià– i els orígens intel·lectuals del Partit Obrer Socialdemòcrata Rus, dos condicionants que expliquen, en part, l’original via nacional russa al comunisme.

Reed –com Gramsci– mostra, amb aquest estudi de primera línia (que hauria de ser de lectura obligada a les facultats de ciències socials), que un cicle revolucionari no ve pas determinat pel *correcte* desenvolupament de la crisi d’acumulació del capital. Cada societat nacional construeix la seva via emancipadora. *

John Reed va ser periodista, poeta i activista comunista
ARXIU

DEU DIES QUE TRASBALSAREN EL MÓN
John Reed

Traducció:
Roser Berdagué
Editorial:
Edicions de 1984
Barcelona, 2017
Pàgines: 534
Preu: 15 euros

NOVEL·LA MARTA MONEDERO

Les portes de la migració

El pakistanès Mohsin Hamid ha viscut a Londres, Nova York i a Califòrnia i atresora una mirada fresca, encertada i empàtica sobre els temes que mouen aquests temps convulsos. Els analitza, a tria l’essència i els ficciona amb una trama absorbent, una forma juganera i una prosa fluida com l’aigua cristal·lina que, a estones, recorda l’escriptura d’un Paul Auster amb arrels asiàtiques.

Després de la intensitat de *L’integrista reticent* (amb l’11-S de fons) i la divertit-

díssima *Com fer-se fastigosament ric a l’Àsia emergent* (un aparent llibre d’autoajuda sobre l’economia índia), ens arriba *Sortida a Occident*, que aborda el xoc entre tradició i modernitat i la pèrdua d’identitat en un món global a través d’una història d’amor (l’eix de totes les seves novel·les) entre dos refugiats: la Nadia, una noia que viu sola, i en Saeed, fill d’un professor i més religiós que ella. La parella es coneix en una ciutat de la qual no sabem el nom –però evoca Lahore–, marcada per un setge angoixant amb franc tiradors, drons i helicòpters. Farts de les restriccions i la impossibilitat de construir un futur, en Saeed i la Nadia decideixen fugir travesant unes portes màgiques, controlades per les màfies, que els portaran a l’illa de Míkonos, després a Londres i, finalment, a la costa californiana.

Immigrants a la platja de Souda, a l’illa grega de Quios A. KON